

Du lịch tỉnh Phú Yên - cần đánh thức “nàng tiên đang say ngủ”

NGỌC HÀI

Với không gian biển xanh, cát trắng, nắng vàng cùng nhiều di tích văn hóa, danh thắng và những con người hồn hậu, mến khách, Phú Yên đang có nhiều lợi thế so sánh trong phát triển ngành “công nghiệp không khói”. Thời gian qua, tỉnh có nhiều giải pháp đồng bộ để đánh thức tiềm năng, hướng tới xây dựng thương hiệu du lịch “Phú Yên - hấp dẫn và thân thiện”.

Vùng đất của huyền thoại và danh thắng

Là một tỉnh nằm ở khu vực duyên hải Nam Trung Bộ, Phú Yên có vị trí địa lý thuận lợi khi nằm trên trục giao thông xuyên quốc gia Bắc - Nam về đường sắt, đường bộ, đường thủy, được xem là cửa ngõ ra Biển Đông của vùng Tây Nguyên; có cảng Vũng Rô, sân bay Tuy Hòa... Phú Yên sở hữu tài nguyên du lịch tự nhiên và nhân văn vô cùng phong phú, đa dạng với bờ biển dài 189km, cùng nhiều vịnh, đầm và các bãi biển xinh đẹp; nhiều rạn san hô ngầm rộng lớn và các nguồn nước khoáng nóng... rất thuận lợi và thích hợp cho phát triển loại hình du lịch thể thao trên biển, du lịch sinh thái biển, du lịch nghỉ dưỡng, chữa bệnh và phục hồi sức khỏe... Đặc biệt, nơi đây có danh thắng nổi tiếng Gành Đá Đĩa - kỳ quan thiên

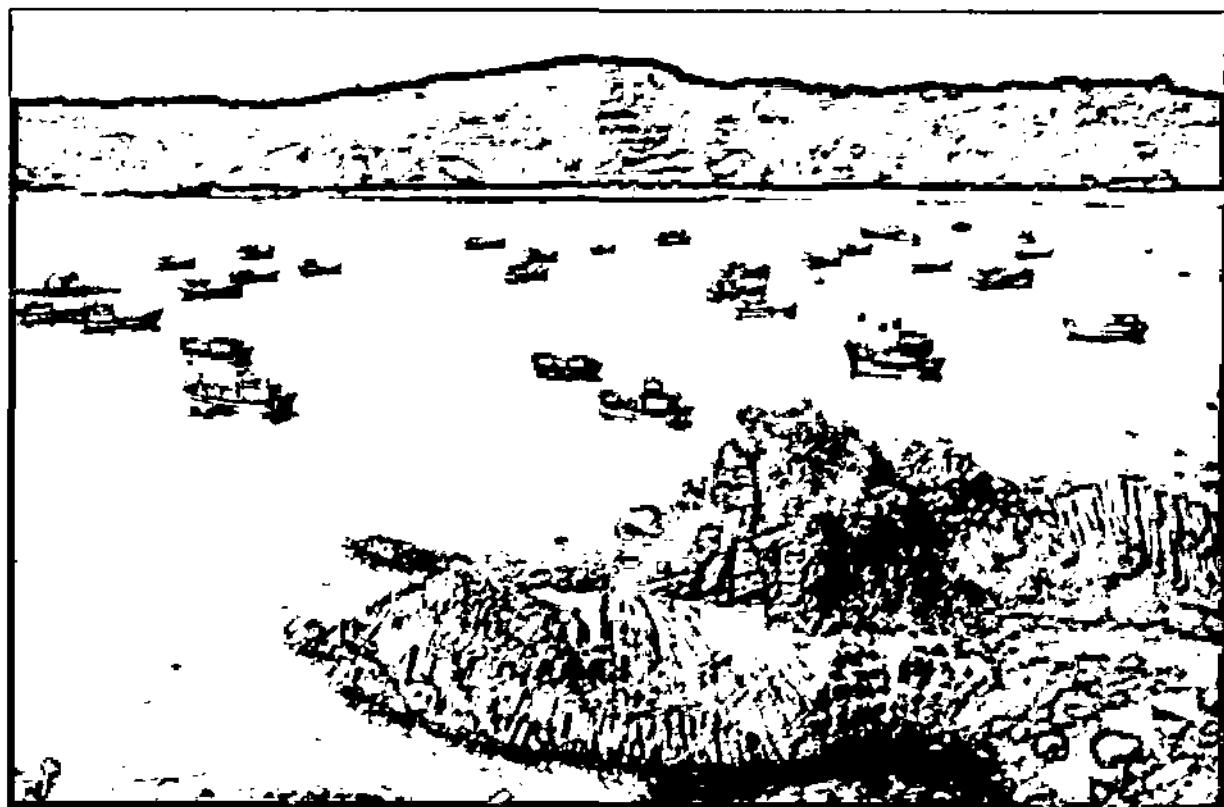
nhiên độc đáo, kỳ lạ có một không hai ở Việt Nam, nằm trong top 20 điểm đến được yêu thích nhất Việt Nam. Cùng với đó là Bài Môn với nét đẹp hoang sơ, lãng mạn, cát trắng mịn, nước trong xanh, ấm áp; Mũi Điện với ngọn hải đăng Đại Lãnh nằm trong top 5 ngọn hải đăng trên 100 tuổi kỳ vĩ nhất Việt Nam, là nơi đón ánh bình minh đầu tiên trên đất liền của Tổ quốc.

Nằm giữa lòng thành phố Tuy Hòa, tọa lạc trên núi Nhạn là công trình kiến trúc - nghệ thuật cổ kính, độc đáo Tháp Nhạn - được xem là biểu tượng của miền đất Phú Yên thanh bình, mến khách. Được xây dựng vào cuối thế kỷ XI, đầu thế kỷ XII, Tháp Nhạn được công nhận là di tích cấp quốc gia năm 1988 và được bầu chọn trong top 10 tháp và cụm tháp cổ được du khách thăm quan nhiều nhất Việt

Nam (năm 2014). Đây là nơi khởi nguồn đêm thơ Nguyên tiêu của cả nước.

Phía bắc Gành Đá Đĩa là danh thắng quốc gia vịnh Xuân Đài với vẻ đẹp quyến rũ, nằm trong top 10 vịnh đẹp của Việt Nam. Đây còn là địa danh ghi dấu nhiều sự kiện lịch sử quan trọng, là nơi diễn ra hoạt động ngoại giao đầu tiên giữa Việt Nam và Hoa Kỳ vào năm 1832. Cùng với vịnh Xuân Đài, vịnh Vũng Rô là một trong top 10 vịnh đẹp nhất của Việt Nam. Di tích lịch sử Vũng Rô gắn liền với chiến công huyền thoại của đường Hồ Chí Minh trên biển trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Với bề dày văn hóa - lịch sử trên 400 năm, Phú Yên có sự đan xen, giao thoa và hòa hợp của nền văn hóa Việt - Chăm với nhiều giá trị đặc sắc. Hệ thống các di tích phong phú với 20 di tích lịch sử, văn hóa,

Di tích cấp quốc gia Gành Bé Đá thuộc xã An Ninh Đông, huyện Tuy An (tỉnh Phú Yên)

ẢNH: BÙI ANH

kiến trúc được xếp hạng cấp quốc gia và hàng trăm di tích cấp tỉnh. Một số di tích gắn liền với tên tuổi của danh nhân lịch sử, nhà cách mạng yêu nước, như núi Đá Bia gắn với truyền thuyết về hành trình mở cõi về phương Nam của vua Lê Thánh Tông; đền thờ danh nhân Lương Văn Chánh, vị khai quốc công thần của đất Phú Yên; đền thờ chiến sĩ yêu nước Lê Thành Phương; thành An Thổ, nơi sinh đồng chí Trần Phú - Tổng Bí thư đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam; núi Chóp Chài, nơi quân và dân Phú Yên giải thoát luật sư Nguyễn Hữu Thọ; chùa Đá Trắng... Đặc biệt, ở Phú Yên

có bộ kèn đá và đàn đá với niên đại cách đây khoảng 2.500 năm, được tìm thấy ở huyện Tuy An, hiện đang được đề nghị công nhận là bảo vật quốc gia. Đàn đá Tuy An được xem là hoàn thiện nhất về mặt thang âm, điệu thức, có thể diễn tấu được nhiều tác phẩm âm nhạc khác nhau (kể cả những bản nhạc mới ngày nay và có thể hòa tấu với nhiều loại nhạc cụ, trong đó có nhạc cụ điện tử), có nét vượt trội, độc đáo so với các nhạc cụ khác là có thể diễn tấu những bài nhạc điệu thức thứ lần điệu thức trưởng. Cặp kèn đá có giai điệu trầm hùng, âm sắc nguyên sơ có một không hai trên thế giới.

Phú Yên còn là vùng đất có nhiều lễ hội, làng nghề truyền thống mang đậm giá trị văn hóa đặc trưng của địa phương và các làn điệu dân ca, các điệu dân vũ đặc sắc, trong đó có 3 di sản văn hóa phi vật thể được công nhận cấp quốc gia là nghệ thuật bài chòi; nghệ thuật trình diễn trống đôi, cồng ba, chiêng nấm và lễ hội cầu ngư. Cùng với các lễ hội là những nét đặc sắc trong ẩm thực, với nhiều món ăn nổi tiếng, như ốc nhảy Sông Cầu, ghẹ đầm Cù Mông, sò huyết, hàu đầm Ô Loan, gỏi sứa, gỏi cá ngừ đại dương, các loại nước mắm... Đã có 3 đặc sản được bình chọn trong top 10 đặc sản hải sản ngon nổi

tiếng của Việt Nam (cá ngừ đại dương, sò huyết và hàu Ô Loan).

Nỗ lực “đánh thức” tiềm năng

Với khát vọng vươn lên, từng bước “đánh thức” tiềm năng để thúc đẩy du lịch phát triển, Đảng bộ và chính quyền tỉnh Phú Yên có nhiều nỗ lực, quan tâm và đầu tư mạnh mẽ cho lĩnh vực này, huy động cả hệ thống chính trị cùng vào cuộc. Thực hiện Kết luận số 78-KL/TU, ngày 15-12-2011, của Tỉnh ủy và Nghị quyết số 36/NQ-HĐND ngày 16-12-2011, của Hội đồng nhân dân tỉnh về phát triển du lịch tỉnh Phú Yên giai đoạn 2011 - 2015 và định hướng đến năm 2020, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Quyết định số 128/QĐ-UBND ngày 19-1-2012 phê duyệt Quy hoạch phát triển du lịch tỉnh Phú Yên đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2025; trong đó đề ra mục tiêu xây dựng Phú Yên trở thành trung tâm du lịch, dịch vụ lớn trong khu vực và cả nước, phấn đấu đưa du lịch Phú Yên trở thành một điểm nhấn quan trọng trong liên kết phát triển du lịch giữa các tỉnh Tây Nguyên và duyên hải miền Trung cũng như cả nước. Nhiều giải pháp, hành động thiết thực đã được thực hiện. Nhờ vậy, đã tạo được sự chuyển biến tích cực, nâng cao nhận thức các cấp ủy, chính quyền các cấp, người

dân, doanh nghiệp và cộng đồng về phát triển du lịch; các chủ trương, chính sách phát triển du lịch từng bước thể chế hóa; các nội dung quy hoạch phát triển du lịch được thực hiện, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả phát triển du lịch, góp phần vào sự nghiệp phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của tỉnh. Công tác đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng du lịch được chú trọng, hệ thống hạ tầng tiếp tục được đầu tư, đặc biệt là đường giao thông ven biển tại các khu quy hoạch phát triển du lịch; cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật phục vụ du lịch được nâng lên, nhiều di tích lịch sử văn hóa, danh thắng cảnh được tôn tạo và khai thác có hiệu quả; các điểm du lịch, tuyến du lịch, tour du lịch được hình thành và phát triển. Số lượng cơ sở lưu trú, dịch vụ du lịch và các sản phẩm du lịch ngày càng tăng, từng bước đáp ứng nhu cầu về lưu trú, tham quan của du khách; hoạt động lữ hành đã có sự khởi sắc, lượng khách du lịch đến Phú Yên và thu nhập từ hoạt động du lịch có bước tăng trưởng. Công tác xúc tiến, quảng bá du lịch được chú trọng, bước đầu thu hút được sự tham gia của một số doanh nghiệp du lịch trong các hoạt động quảng bá, xúc tiến và định hướng đầu tư phát triển những sản phẩm du lịch đặc trưng.

Những năm qua, du lịch Phú Yên có những khởi sắc

đáng kể, tăng trưởng ổn định về lượng khách và tổng doanh thu từ khách du lịch. Đặc biệt trong năm 2016, nhiều hoạt động du lịch Phú Yên diễn ra sôi nổi, thu hút nhiều khách du lịch, nhiều dự án du lịch có quy mô lớn, tạo nên diện mạo mới; sản phẩm du lịch ngày càng phong phú, chất lượng từng bước được nâng lên... Từ hiệu ứng tích cực của bộ phim “Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh”, lượng khách du lịch đến Phú Yên tăng mạnh, tập trung đông nhất trong các dịp lễ, Tết, những ngày nghỉ cuối tuần của mùa du lịch. Tổng lượt khách đến Phú Yên năm 2016 là 1.175.000 lượt (đạt 117,5% kế hoạch năm, tăng 30,6% so cùng kỳ năm 2015), trong đó tổng lượt khách do cơ sở lưu trú phục vụ là 879.192 lượt (đạt 110,6% so với kế hoạch năm, tăng 23,3% so với năm 2015); tổng doanh thu trong hoạt động du lịch khoảng 997,5 tỷ đồng, đạt 105% kế hoạch năm. Đây là dấu hiệu đáng mừng, tạo đà cho bước chuyển mình sắp tới của du lịch Phú Yên. Nhiều dự án ngành du lịch đang trở thành hiện thực, không chỉ vùng ven biển mà cả các huyện miền núi cũng đang chuyển mình, như huyện Sông Hinh, Sơn Hòa, Đồng Xuân với nhiều nét đặc sắc, thu hút khách du lịch đến với các buôn làng người Chăm Hroi, Ba-na, È-de...

Năm 2017, Phú Yên tổ chức và đăng cai nhiều sự kiện văn hóa có quy mô cấp quốc gia, quốc tế để quảng bá, thu hút khách du lịch trong và ngoài nước tham gia, góp phần tạo đà cho du lịch có những bước phát triển mạnh mẽ hơn. Khởi đầu là Chương trình chào đón những du khách đầu tiên đến Mũi Điện, điểm cực Đông trên đất liền Việt Nam xuân Đinh Dậu 2017; đón những du khách đầu tiên tại danh thắng Gành Đá Đĩa dịp Tết Nguyên đán, tổ chức Đường hoa Phú Yên - Xuân Đinh Dậu 2017 hội tụ nhiều sắc hoa cả nước với chủ đề "Xứ sở hoa vàng trên cỏ xanh" với nhiều hoạt động phong phú, như biểu diễn nghệ thuật, triển lãm ảnh, bài chòi, trò chơi dân gian... diễn ra liên tục phục vụ người dân và du khách; tổ chức Tuần lễ văn hóa, du lịch Phú Yên 2017 từ (ngày 1 đến 7-4-2017) nhân dịp kỷ niệm Ngày Giải phóng tỉnh Phú Yên; Hội nghị xúc tiến đầu tư tỉnh Phú Yên; đăng cai tổ chức cuộc thi Hoa hậu hữu nghị ASEAN 2017...

Tuy nhiên, hiện nay, hạ tầng du lịch ở Phú Yên đã được đầu tư nhưng chưa đồng bộ, chưa đáp ứng kịp yêu cầu phát triển du lịch; công tác tuyên truyền, nâng cao vai trò quản lý giám sát của các cấp chính quyền và trách nhiệm bảo vệ môi trường của các đơn vị kinh doanh du lịch, khách du lịch và cộng đồng dân cư địa phương chưa được

thường xuyên, chưa tạo sự chuyển biến về nhận thức của cán bộ và nhân dân trong quản lý xây dựng môi trường du lịch an toàn, văn minh, thân thiện. Sản phẩm du lịch chưa đa dạng, khả năng cạnh tranh chưa cao; các dịch vụ vui chơi giải trí, mua sắm chưa phong phú; thiếu sản phẩm du lịch mang tính đặc trưng của Phú Yên để thu hút khách du lịch lưu lại dài ngày. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị di tích, danh thắng hiệu quả chưa cao, chưa được đầu tư tôn tạo đúng mức, thiếu các dịch vụ tại các điểm đến; công tác xã hội hóa trong các hoạt động du lịch chưa được chú trọng triển khai. Vai trò của cộng đồng trong phát triển du lịch chưa được phát huy, tình trạng xả rác bừa bãi, mất vệ sinh, gây mất mỹ quan và ô nhiễm môi trường còn phổ biến. Hoạt động xúc tiến quảng bá du lịch chưa mang tính chuyên nghiệp cao; còn thiếu sự phối hợp, liên kết giữa các cơ quan nhà nước và các doanh nghiệp trong công tác xúc tiến đầu tư, quảng bá sản phẩm du lịch. Nguồn nhân lực du lịch còn thiếu và yếu chưa đáp ứng kịp thời yêu cầu phát triển du lịch.

Như vậy, có thể thấy, dù sở hữu nhiều lợi thế so sánh, song du lịch Phú Yên phát triển chưa xứng với tiềm năng, du lịch vẫn như "nàng tiên đang say ngủ" cần được đánh thức.

Giải pháp đột phá mang tính riêng biệt của Phú Yên

Chương trình hành động số 05-CTr/TU, ngày 26-4-2016, của Tỉnh ủy Phú Yên xác định cần đầu tư phát triển đưa du lịch trở thành ngành kinh tế quan trọng của tỉnh giai đoạn 2016 - 2020, tạo động lực đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp - dịch vụ - nông nghiệp; hướng tới từng bước xây dựng thương hiệu du lịch "Phú Yên - Điểm đến hấp dẫn và thân thiện"; phấn đấu đạt lượt khách du lịch tăng bình quân trên 17%/năm, trong đó khách quốc tế tăng trên 60%/năm; trong 5 năm thu hút hơn 7 triệu lượt khách du lịch đến tỉnh, trong đó khoảng 1 triệu lượt khách quốc tế. Đến năm 2020, tiếp đón hơn 2 triệu lượt khách, trong đó có khoảng 490 nghìn lượt khách quốc tế; thu nhập du lịch tăng bình quân trên 29,5%/năm, có trên 250 cơ sở lưu trú du lịch với 5.800 buồng, trong đó có khoảng 12 khách sạn đạt tiêu chuẩn 3 - 5 sao, số lao động trực tiếp trong lĩnh vực du lịch khoảng 8 nghìn người (tăng bình quân 17%/năm); bảo đảm có từ 70 - 80 % lao động được bồi dưỡng, đào tạo về nghiệp vụ chuyên ngành.

Vì vậy, Phú Yên xác định cần thực hiện đồng bộ các giải pháp đột phá, mang tính riêng biệt của địa phương, để đánh thức "nàng tiên đang say ngủ", phát huy được tiềm năng và lợi thế so sánh, thúc

đẩy du lịch phát triển trong tương lai, cụ thể là:

Thứ nhất, giải pháp về tuyên truyền, nâng cao nhận thức về phát triển du lịch.

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động, nâng cao nhận thức của các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể và các tầng lớp nhân dân về mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của đầu tư phát triển du lịch đối với phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Triển khai, quán triệt và thực hiện nghiêm túc, hiệu quả Bộ Quy tắc ứng xử trong hoạt động du lịch trên địa bàn tỉnh với chủ đề “Phú Yên - Hấp dẫn và Thân thiện” (ban hành kèm theo Quyết định số 981/QĐ-UBND, ngày 12-5-2016, của Ủy ban nhân dân tỉnh). Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật, các quy định của Nhà nước về du lịch đến đội ngũ lao động trong ngành du lịch, các tổ chức, cá nhân kinh doanh du lịch và người dân.

Thứ hai, giải pháp về cơ chế, chính sách.

Tập trung chỉ đạo thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 92/NQ-CP, ngày 08-12-2014, của Chính phủ về “Một số giải pháp đẩy mạnh phát triển du lịch Việt Nam trong thời kỳ mới”; cụ thể hóa các cơ chế, chính sách ưu đãi theo các quyết định của Chính phủ. Có cơ chế đặc thù về thủ tục đầu tư đối với các nhà đầu tư du lịch thật sự có tiềm lực, có quyết tâm đầu tư trên địa bàn

tỉnh Phú Yên. Trước hết, tập trung cải thiện chính sách ưu đãi đầu tư hấp dẫn, xúc tiến đầu tư, giải phóng mặt bằng, hỗ trợ cung cấp thông tin, đào tạo nguồn nhân lực, cải cách thủ tục hành chính... Có chính sách hỗ trợ đầu tư cơ sở vật chất trưng bày sản phẩm lưu niệm, đặc sản; đầu tư phương tiện vận chuyển khách du lịch; xây dựng cầu tàu du lịch, thuyền vận chuyển khách du lịch; chính sách ưu đãi, khuyến khích các doanh nghiệp đầu tư phát triển loại hình du lịch sinh thái, khai thác các giá trị di sản văn hóa, văn hóa ẩm thực, làng nghề gắn với phát triển du lịch. Thực hiện tốt cơ chế, chính sách giải quyết các vấn đề an sinh xã hội cho các đối tượng ăn xin, bán hàng rong tại các khu di tích, điểm du lịch.

Thứ ba, giải pháp về công tác quản lý Nhà nước.

Tiếp tục quán triệt và tổ chức thực hiện nghiêm túc các chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường hiệu lực quản lý Nhà nước, tập trung khắc phục yếu kém thúc đẩy phát triển du lịch; về tăng cường công tác quản lý môi trường du lịch, bảo đảm an ninh, an toàn cho khách du lịch...; Nghị quyết số 36/NQ-HĐND, ngày 16-12-2011, của Hội đồng nhân dân Phú Yên, khóa VI về phát triển du lịch tỉnh giai đoạn 2011 - 2015 và định hướng đến năm 2020; Quy hoạch phát triển du lịch tỉnh Phú Yên giai đoạn đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2025; các chỉ thị, quyết định của Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh về tăng cường hiệu lực quản lý Nhà nước, xây dựng môi trường du lịch văn minh, thân thiện; quy chế phối hợp quản lý hoạt động du lịch trên địa bàn tỉnh Phú Yên; quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh Phú Yên... Tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy, sự chỉ đạo, điều hành của các cấp chính quyền, sự tham gia tích cực của đoàn thể và các tầng lớp nhân dân trong hoạt động du lịch; kiện toàn bộ máy tổ chức, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về du lịch cấp tỉnh, huyện; bố trí, sắp xếp biên chế phụ trách lĩnh vực du lịch phù hợp; phát huy vai trò của Ban Chỉ đạo phát triển du lịch tỉnh và Hiệp hội Du lịch tỉnh trong phát triển du lịch. Bảo đảm sự thống nhất trong quy hoạch và quản lý quy hoạch phát triển du lịch gắn với quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội; có các giải pháp đồng bộ về đầu tư hạ tầng bảo đảm hài hòa về kiến trúc, cảnh quan và môi trường. Làm tốt công tác quản lý đầu tư, đánh giá năng lực các nhà đầu tư trước khi cấp phép đầu tư; quản lý các dự án sau khi đã cấp giấy phép đầu tư; định kỳ đánh giá việc thực hiện các dự án đầu tư, kịp thời giải quyết các vướng mắc cho nhà

đầu tư và các doanh nghiệp. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra các hoạt động kinh doanh du lịch; bảo đảm vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm, niêm yết giá...; kịp thời chấn chỉnh, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm. Tăng cường công tác bảo đảm an ninh trật tự an toàn cho du khách; bố trí lực lượng cứu hộ trên biển, lực lượng làm vệ sinh môi trường, lực lượng bảo vệ an ninh trật tự.

Thứ tư, giải pháp về huy động nguồn vốn đầu tư phát triển du lịch.

Tập trung nguồn vốn ngân sách Nhà nước đầu tư theo hướng có trọng tâm, trọng điểm làm cơ sở thu hút các dự án đầu tư phát triển du lịch. Ngân sách ưu tiên đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng đến các khu du lịch, điểm du lịch quốc gia, các di tích danh thắng và đầu tư kết cấu hạ tầng thiết yếu tại một số khu du lịch, di tích danh thắng cấp quốc gia. Thu hút nhiều nguồn vốn đầu tư, trong đó tranh thủ sự hỗ trợ của Trung ương, thực hiện lồng ghép các chương trình, các dự án có liên quan để hỗ trợ đầu tư phát triển du lịch, như Chương trình hỗ trợ đầu tư kết cấu hạ tầng du lịch; chương trình nuôi trồng thủy sản, khôi phục và phát triển làng nghề thủ công truyền thống; chương trình hỗ trợ đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng thiết yếu các xã nghèo

vùng bãi ngang ven biển; chương trình xây dựng nông thôn mới... Tăng cường xã hội hóa đầu tư phát triển du lịch; thu hút nhiều hình thức đầu tư, chú trọng đầu tư theo hình thức đối tác công - tư; tổ chức các hội nghị xúc tiến đầu tư, kêu gọi vốn đầu tư trực tiếp, liên doanh với nước ngoài. Tranh thủ nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA), nguồn vốn ADB, vốn của các tổ chức phi chính phủ để hỗ trợ bảo vệ môi trường, đào tạo nguồn nhân lực du lịch, giải quyết việc làm...; huy động vốn đầu tư của các doanh nghiệp, các tổ chức hoạt động du lịch và của cộng đồng trong công tác đầu tư bảo vệ, tôn tạo di tích, thắng cảnh, tổ chức lễ hội, hoạt động văn hóa dân gian, các làng nghề phục vụ du lịch. Ưu tiên thu hút dự án đầu tư du lịch lớn, nhà đầu tư có tiềm lực mạnh về vốn, kinh nghiệm, thị trường nguồn khách để tạo sản phẩm du lịch đặc trưng có khả năng cạnh tranh trong khu vực, như hỗ trợ đầu tư tại khu danh thắng Gành Đá Đĩa - Bãi Bàng thành Khu du lịch gắn với di sản văn hóa đá để làm điểm nhấn thu hút khách và kích thích đầu tư phát triển các khu vực khác. Huy động nhiều nguồn lực đầu tư nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch mang tính đặc trưng của Phú Yên tại Gành Đá Đĩa, đầm Ô Loan, Hải Đăng nằm trên Mũi Đại Lãnh, đèo Cả - Vũng Rô,

Tháp Nhạn - núi Nhạn, núi Chóp Chài, vịnh Xuân Đài...; đầu tư xây dựng các điểm du lịch văn hóa...

Thứ năm, giải pháp về đào tạo nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch.

Đây được coi là một trong những giải pháp quan trọng góp phần thúc đẩy ngành du lịch Phú Yên phát triển. Tỉnh chủ trương điều tra, đánh giá nguồn nhân lực du lịch hiện nay và xây dựng kế hoạch đào tạo nguồn nhân lực du lịch của tỉnh giai đoạn 2016 - 2020. Ưu tiên phát triển nguồn nhân lực tại chỗ, đồng thời thu hút nguồn nhân lực bên ngoài, nhất là sinh viên tốt nghiệp các trường du lịch có chuyên môn giỏi về nghiệp vụ chuyên ngành lễ tân, buồng, bàn, bar, bếp, an ninh khách sạn; chú trọng hình thành đội ngũ thuyết minh viên, hướng dẫn viên du lịch người địa phương; đào tạo các kỹ năng cần thiết cho người dân tham gia hoạt động du lịch cộng đồng. Tạo điều kiện để các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh liên kết với các trường đào tạo chuyên ngành du lịch tổ chức các lớp đào tạo cán bộ quản lý và nhân viên phục vụ chuyên ngành du lịch có chất lượng cao. Tăng cường công tác đào tạo cán bộ quản lý, bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực quản lý, chuyên môn nghiệp vụ và ngoại ngữ cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức ngành du lịch ■